

■ Tom Haze

T. Haze is Content Specialist bij Cito. E-mail: tom.haze@cito.nl

De Academische Woordenschattoets

Het beschikken over een grote woordenschat vormt een belangrijke basis voor studiesucces in het hbo, zo blijkt uit onderzoek (Elffers, 2018; Welie et al., 2021; Welie et al., 2023). Maar hoe weet men waar de student staat qua niveau? Bij de pabo van NHL Stenden wordt de Academische Woordenschattoets (AWT) van Cito ingezet om hier meer inzicht in te krijgen. De Academische Woordenschattoets (AWT) is een instrument dat voor verschillende functies in opleidingen kan worden ingezet, zowel diagnostisch als formatief. De functies van de AWT zijn het vroegtijdig signaleren van mogelijke studie-uitval bij studenten, het in kaart brengen van hun woordenschatniveau en het bieden van een wetenschappelijk onderbouwde basis voor het bieden van passende ondersteuning aan studenten met taalachterstanden. Door de AWT in te zetten, kunnen hogescholen sneller studenten identificeren die mogelijk meer moeite zullen hebben met hun studie door hun academische woordenschat. De toets beoogt op een snelle en eenvoudige wijze het academische woordenschatniveau van studenten in kaart

te brengen. Op basis van de resultaten van de toets kunnen onderwijsinstellingen vervolgens zelf proactief passende ondersteuning aanbieden aan studenten die mogelijk een taalachterstand hebben. Een grote woordenschat blijkt een sterke voorspeller te zijn voor studiesucces en een betere leerprestatie in het algemeen, zo toont onderzoek aan. De AWT kan hier inzicht in geven. De opbrengsten kunnen daarnaast ook als basis dienen voor vervolgonderzoek naar bijvoorbeeld motivatie of begrip. Zo wordt door onderzoekers van de [Vrije Universiteit Amsterdam](https://www.vrijeuniversiteit.nl) onderzoek gedaan naar de relatie tussen academische woordenschat en academisch begrip en motivatie. Zoals eerder aangegeven wordt dit ook bij pabo-studenten van NHL Stenden gedaan.

‘Ik zou het iedere hbo aanraden’

Sjoeke Faasse, docent Nederlandse taal en didactiek bij NHL Stenden, is enthousiast: “De AWT is een goed hulpmiddel voor zowel docenten als studenten. Docenten worden zich bewuster van het taalniveau van studenten

ten en studenten krijgen meer inzicht in hun werkelijke niveau op het gebied van woordenschat."

Grote motivatie voor een vlot af te nemen toets

De AWT werd in het najaar van 2024 voor het eerst afgenomen bij tweedejaars pabo-studenten van NHL Stenden. De studenten waren direct zeer gemotiveerd. "Het viel me op hoe graag studenten wilden deelnemen", vertelt Faasse. "De toets geeft studenten inzicht in hun niveau en laat zien wat ze eventueel nog kunnen verbeteren. Het niveau van de toets vonden we precies goed. Niet te moeilijk of te makkelijk en de woorden zijn ook echt relevant voor hun studie."

De toets is een goed hulpmiddel om studenten inzicht te geven

De studenten vonden de toets duidelijk en goed te doen. "De meeste studenten waren binnen een half uur klaar", laat Faasse weten. "De AWT is hierdoor heel makkelijk af te nemen binnen een les of college. Door de korte duur is er nog voldoende ruimte om college te kunnen geven. De toets kan eenmalig worden afgenomen of in meerdere studiejaar om de voortgang van studenten te volgen."

Beeld van woordenschat bevestigd met de AWT

Vaak heb je als docent al een beeld van het niveau van je studenten. De AWT helpt dit beeld concreet te maken. Niet alleen voor docenten, maar ook voor de studenten. Faasse licht toe: "De toets is een goed hulpmiddel om studenten inzicht te geven in hun woordenschatniveau. Vaak overschatten studenten hun eigen niveau. De toets helpt hen om inzicht te krijgen in hun werkelijke niveau dat vaak veel lager is dan ze dachten."

Ik zou iedere hbo aanraden de AWT in te zetten

Na afloop van de toets zien de student en docent op welke onderdelen het goed gaat en waar verbetering mogelijk is. Bij NHL Stenden kijken ze tevreden naar de rapportages die je krijgt. "Je krijgt na afloop heldere grafieken te zien in de toetsomgeving. Dit vond ik erg duidelijk," aldus Faasse.

Bij NHL Stenden worden de resultaten van de AWT ook gebruikt als onderdeel van een groter onderzoek naar taalbeheersing. Faasse sluit af: "Het zou heel goed zijn als docenten zich bewuster worden van het taalniveau van de studenten. Ik zou iedere hbo aanraden de AWT in te zetten."

[Ontdek de AWT](#) ■

Het zou heel goed zijn als docenten zich bewuster worden van het taalniveau van de studenten. Ik zou iedere hbo aanraden de AWT in te zetten.

Bronnen

- Elffers, L. (2018). Studiesucces in het hbo: het belang van een ketenbenadering. In *Studiesucces in het hoger onderwijs. Van rendement naar maatschappelijke relevantie* (pp. 141-165). Eburon.
- Welie, C., Walet, L., Bernhards, S., & de Koster, M. (2021). De Academische Woordenschattoets (AWT): Een diagnostische toets bij de start van het hoger onderwijs. *Levende Talen Tijdschrift*, 22(3), 30-40.
- Welie, C., & de Korte, M. (2023). Het academisch lezen van eerstejaars hbo-studenten met een kleine en grote academische woordenschat.: Een onderzoek naar begrip van studieteksten, leesstrategieën en leesmotivaties. *Levende Talen Tijdschrift*, 24(2), 16.

egio online, 27 oktober 2025 21:00

Gesignaleerd

Expertisepunt passend examineren

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 16 oktober 2025

Het Expertisepunt passend examineren vo is live! Op www.passendexaminerenvo.nl vind je meer informatie over passend examineren: wat is het, hoe kun je het vormgeven, welke mogelijkheden zijn er? Onderwijsprofessionals met vragen over dit thema kunnen contact opnemen met het expertisepunt via een formulier en telefonisch.

Waarom dit expertisepunt?

Uit onderzoek en gesprekken met scholen en sectororganisaties blijkt, dat er behoefte is aan betere informatievoorziening over passend examineren. Vooral als het gaat om de examinering van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte, zowel in het vo als in het vso. Veel scholen geven daarnaast aan behoefte te hebben aan één informatiepunt.

Lees verder op:

<https://www.fvov.nl/2025/10/expertisepunt-passend-examineren/>

Samen laten we taal bloeien

Met de Kijk- en luistertoetsen van Cito

Laat taal bloeien. Deze mooie missie delen wij: jij als taaldocent en wij als Cito. Met de Kijk- en luistertoetsen geeft Cito hieraan handen en voeten. Die maken we al ruim vijftig jaar met heel veel kwaliteit en aandacht. En die gaan we nu nog een stap verder brengen.

Dit verandert er:

- Versie 1, 2 en 3 van de papieren opgavenboekjes verdwijnen dit schooljaar. Dat geeft ruimte om de toetsen verder te verbeteren.
- Afnemen op papier blijft wel mogelijk, met nakijkondersteuning via online toetsplatform Woots.
- Voor Duits, Engels en Frans hebben we toetsen gecreëerd, die je kunt afnemen in de voorexamenklassen. Met op maat gemaakte materialen en een eigen normering.
- Ook voor de overige leerjaren gaan we maatwerkmateriaal ontwikkelen.
- Zo bouwen we de komende jaren aan een doorlopende leerlijn.
- En er komen toetsen voor andere taalvaardigheden. Voor Nederlands is er al een schrijfvaardigheidstoets in de maak, die je vanaf dit najaar gratis kunt proberen.

Benieuwd naar de details?

Cito en Woots praten je erover bij in een webinar.
Scan de QR-code om deze online sessie te bekijken.

Nog meer weten?

- cito.nl/luistertoetsen
- T (026) 352 11 11
- klantenservice@cito.nl
- cito.nl/nieuwsbrief-KLT

